

Tietoa piilevän tuberkuloosi-infektion lääkehoidosta

Piilevää eli latenttia tuberkuloosi-infektiota hoidetaan lääkekuurilla. Tavoitteena on ehkäistä piilevän infektion aktivoitumista tuberkuloosisairaudeksi. Hoito toteutetaan 1-2 lääkkeen yhdistelmällä ja hoidon pituus riippuu lääkeyhdistelmästä. Yleensä lääkitys kestää 3-9 kk ajan.

Lääkkeistä voi ilmetä haittavaikutuksia. Niitä epäillessäsi ilmoita havaintosi hoitohenkilökunnalle. Suurin osa haittavaikutuksista on lieviä ja väistyvät lääkitystä jatkettaessa ja oirehoidolla.

Kerro lääkärillesi myös, jos käytät luontaislääkkeitä. Niillä voi olla haitallisia yhteisvaikutuksia lääkkeiden kanssa. Alkoholin käyttöä tulisi välttää lääkehoidon aikana maksatulehdusriskin vuoksi.

Isoniatsidi-lääkityksen yleinen haittavaikutus on lievä ääreishermovaurio, joka ilmenee mm. käsien ja jalkojen puutumisena, särkynä tai pistelyn tunteena. Näitä ehkäistään B6-vitamiinilisällä.

Lievät haittavaikutukset ovat tavallisia eivätkä ne estä lääkityksen jatkamista.

- Virtsan ja kyynelnesteen värjäytyvät oranssiksi rifampisiinihoidon aikana. Älä käytä piilolinsejä.
- Lievä pahoinvointi, ripuli ja ruokahaluttomuus ovat tavallisia haittavaikutuksia, ne menevät usein ohi muutamassa viikossa. Tarvittaessa hoito pahoinvointilääkkein.
- Lieviä ylävatsakipuja voidaan hoitaa lääkkein.
- Kutiseva ihottuma. Lievää reaktiota hoidetaan ihon perusrasvauksella ja antihistamiinilla.
- Lievät nivelkivut voidaan hoitaa särkylääkkein ja fysikaalisin hoidoin.
- Lievä päänsärky voidaan hoitaa särkylääkkein.
- Unihäiriöt, masentuneisuus. Tätä voidaan hoitaa lääkkein.
- Aknetyyppinen ihottuma isoniatsidi-hoidon aikana. Hoito aknen paikallishoitovalmistein.
- Hiusten lähtöä voi esiintyä isoniatsidi-hoitoon liittyen. Tämä korjaantuu hoidon päättyttyä.
- Kohtauksellista kasvojen ja / tai päänahan punoitusta ja kutinaa voi esiintyä ohimenevästi 2-3 tuntia rifampisiini- lääkkeen ottamisesta. Sitä voidaan hoitaa antihistamiinilla.
- Kohtauksellinen kasvojen punoitus, johon liittyy päänsärky, sydämen tykytys ja pyöräyttävä olo liittyy isoniatsidi-lääkityksen aikana nautittuihin tyramiinia tai histamiinia sisältäviin ruoka-aineisiin. Reaktion ilmaantuminen on yksilöllistä. Sitä voidaan estää välttämällä punaviinin juontia ja kypsytettyjen juustojen, tonnikalan ja salamimakkaroiden syömistä.

Vakavat haittavaikutukset ovat harvinaisia, mutta niiden ilmaantuessa lääkehoito lopetetaan. Ota viiveettä yhteyttä hoidosta vastaavaan tahoon tai päivystyspisteeseen, jos tulee seuraavia oireita:

- Oksentelu ja voimakas vatsakipu.
- Ihon tai silmien valkuaisen värin muuttuminen keltaiseksi (maksatulehdusepäily).
- Kuume ja ihottuma viittaavat vakavaan yliherkkysreaktioon.
- Kovat, normaalin liikkumisen estävät nivel- tai lihaskivut.
- Huimaus.
- Virtsamäärien pieneneminen, virtsan muuttuminen väriltään hyvin tummaksi.
- Kouristuskohtaus.
- Näkö- tai kuuloharhat.
- Itsemurha-ajatukset, voimakkaat mielialan vaihtelut.
- Ien- tai nenäverenvuodot.

Lisätietoa tuberkuloosista: www.tuberkuloosi.fi